

WOMANITYLEAP

Atbalsts jaunatnes darbiniekiem darbā ar jaunām sievietēm daudzpusēju kompetenču attīstīšanai līderībai un karjerai mākslīgā intelekta laikmetā

JAUNO SIEVIEŠU KOMPETENČU UN TALANTU SASAISTE AR DARBA TIRGUS PRASĪBĀM. NACIONĀLAIS ZIŅOJUMS: LATVIJA.

Līdzfinansē Eiropas Savienība

Eiropas Savienības finansēts. Paustie viedokļi un uzskati atspoguļo autora(-u) personīgos uzskatus un ne vienmēr sakrīt ar Eiropas Savienības vai Eiropas Izglītības un Kultūras izpildaģentūras (EACEA) viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne EACEA nenes atbildību par paustajiem uzskatiem.
Projekta numurs: 2025-1-BG01-KA220-YOU-000352066

SATURS

PAR PROJEKTU 2
PAR DAUDZVEIDĪGĀ INTELEKTA KONCEPCIJU 3
VEIKTO AKTIVITĀŠU IEVADS 4 NACIONĀLAIS KONTEKSTS 4
STRUKTURĒTO INTERVIJU IEVADE 5
NACIONĀLĀS DARBA GRUPAS SESIJAS IEVADE 7
IETEIKTĀS IZMAIŅAS MI KOMPETENČU IETVARĀ 10
SECINĀJUMI 12

WOMANITYLEAP PAMATĀ IR VIENA PRAKTISKA MISIJA: JAUNATNES DARBINIEKI IEGŪST LABĀKUS RĪKUS DAŽĀDU STIPRO PUŠU ATPAZĪŠANAI, UN JAUNĀS SIEVIETES IEGŪST PĀRLIECINOŠĀKAS IESPĒJAS PĀRVĒRST SAVU TALANTU PRASMĒS UN SASNIEGUMOS.

PAR PROJEKTU

WomanityLEAP ir 24 mēnešu ilgs Erasmus+ projekts, kas atbalsta jaunatnes darbiniekus, lai viņi varētu attīstīt visu veidu talantus, pamatojoties uz inovatīvu daudzpusīgā intelekta koncepciju, un palīdzēt jaunām sievietēm (16–29 gadi) izaugt par pārliecinātām, spējīgām vadītājām ar reālām iespējām mainīgā, mākslīgā intelekta veidotā pasaulē. To vada 6 partnerorganizācijas, kas atrodas Bulgārijā, Beļģijā, Spānijā, Kiprā, Latvijā un Serbijā.

Līdzfinansē Eiropas Savienība

Eiropas Savienības finansēts. Paustie viedokļi un uzskati atspoguļo autora(-u) personīgos uzskatus un ne vienmēr sakrīt ar Eiropas Savienības vai Eiropas Izglītības un Kultūras izpildaģentūras (EACEA) viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne EACEA nenes atbildību par paustajiem uzskatiem.
Projekta numurs: 2025-1-BG01-KA220-YOU-000352066

PAR DAUDZPUSĪGĀ INTELEKTA (MI) KONCEPCIJU

Kāpēc daudzpusīgais intelekts?

- *Mākslīgais intelekts un automatizācija pārveido darba vidi un prasmju prasības*
- *Cilvēka stiprās puses kļūst vērtīgākas: radošums, spriestspēja, empātija, sadarbība, līderība*
- *Daudzas jaunas sievietes joprojām saskaras ar šķēršļiem (pārliecība, stereotipi, piekļuve un ierobežota karjeras pieredze).*
- *Jaunatnes darbiniekiem ir nepieciešams praktisks ietvars, lai taisnīgi atpazītu stiprās puses un pārvērstu tās iespējās*

Tradicionālais skatījums:

- *Mūsdienu izglītību ir spēcīgi ietekmējusi IQ skala un šauri "gudrības" mērījumi.*
- *Tas ietekmēja testēšanu, vērtēšanu un to, ka sabiedrība atalgo*
- *Stiprās puses, kas neatbilst IQ stila mērījumiem. Šinī brīdī bieži vien palika neredzamas: radošās, emocionālās, līdera un praktiskās spējas.*

MI koncepcija:

- *MI pārformulē intelektu kā vairākas spējas, nevis vienu rezultātu*
- *Ikvienam ir unikāls stipro pušu profils, ko var attīstīt*
- *WomanityLEAP pārvērš to par jaunatnes darba rīku vadlīnijām, pārliecības celšanai un karjeras virzībai.*

JAUTĀJUMS NAV PAR TO, VAI ESMU INTELIĢENTS, BET GAN PAR TO, KĀDAS INTELIĢENCES ES VARU ATTĪSTĪT UN PIELIETOT.

Līdzfinansē Eiropas Savienība

Eiropas Savienības finansēts. Paustie viedokļi un uzskati atspoguļo autora(-u) personīgos uzskatus un ne vienmēr sakrīt ar Eiropas Savienības vai Eiropas Izglītības un Kultūras izpildaģentūras (EACEA) viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne EACEA nenes atbildību par paustajiem uzskatiem.
Projekta numurs: 2025-1-BG01-KA220-YOU-000352066

IEVAS PAR VEIKTAJĀM AKTIVITĀTĒM

Strukturētas intervijas un nacionālo darba grupu sesijas Latvijā tika veiktas 2026. gada februārī. Izmantojot projekta anketu, tika veiktas piecas strukturētas intervijas: trīs ar jaunām sievietēm vecumā no 18 līdz 24 gadiem no dažādas sociālas vides un divas ar jaunatnes darbiniekiem, kas strādā ar jauniešiem jaunatnes organizācijās un pašvaldību jaunatnes dienestos. Intervijas tika veiktas neformālā un drošā vidē, ļaujot dalībniekiem dalīties savā pieredzē, talantos, karjeras izaicinājumos un viedokļos par darba tirgus izmaiņām un mākslīgā intelekta ietekmi.

Turklāt tika organizētas divas tiešsaistes, nacionālās darba grupas sesijas, kurās piedalījās kopumā desmit eksperti no tādām jomām kā jaunatnes darbs, izglītība, psiholoģija, bizness un neformālā izglītība. Diskusijas bija vērstas uz sarunām par darba tirgus izmaiņām, šķēršļiem, ar kuriem saskaras jaunas sievietes, un atsauksmēm par Daudzpusīgā intelekta kompetenču ietvara projektu. Sesijās tika gūtas profesionālas atziņas un ieteikumi kompetenču jomu uzlabošanai un to atbilstībai jaunu sieviešu nodarbinātībai.

NACIONĀLAIS KONTEKSTS

Latvijā pašlaik ir relatīvi mērens bezdarba līmenis salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem, bezdarbam svārstoties ap 6–7 %. Vienlaikus joprojām ir redzama atalgojuma atšķirība pēc dzimuma piederības, sievietēm vidēji pelnot aptuveni par 15–18 % mazāk nekā vīriešiem, atkarībā no nozares. Jaunās sievietes, ienākot darba tirgū, bieži saskaras ar vairākiem šķēršļiem, tostarp dzimumu stereotipiem, kas saistīti ar noteiktām profesijām, grūtībām līdzsvarot darba un ģimenes pienākumus, kā arī ierobežotu piekļuvi bērnu aprūpes atbalstam. Svarīga loma ir arī ģeogrāfiskajām atšķirībām, jo nodarbinātības iespējas ir koncentrētas lielākās pilsētās, piemēram, Rīgā, savukārt jaunām sievietēm no lauku reģioniem var būt mazāk karjeras iespēju.

Līdzfinansē Eiropas Savienība

Eiropas Savienības finansēts. Paustie viedokļi un uzskati atspoguļo autora(-u) personīgos uzskatus un ne vienmēr sakrīt ar Eiropas Savienības vai Eiropas Izglītības un Kultūras izpildaģentūras (EACEA) viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne EACEA nenes atbildību par paustajiem uzskatiem.
Projekta numurs: 2025-1-BG01-KA220-YOU-000352066

Darba devēji Latvijā arvien biežāk ziņo par trūkumu vairākās jomās, jo īpaši digitālajās prasmēs, IT un ar datiem saistītās kompetencēs, inženierzinātnēs, veselības aprūpē un kvalificētās tehniskajās profesijās. Vienlaikus darba tirgū ir ļoti pieprasītas arī tādas savstarpēji pārklājošās prasmes kā komunikācija, kritiskā domāšana, problēmu risināšana, pielāgošanās spējas un valodu prasmes.Jaunām sievietēm bieži vien piemīt spēcīgas saskarsmes un komunikācijas prasmes, taču pašapziņa un spēja profesionāli aizstāvēt savas intereses dažkārt ir mazāk attīstīta kultūras gaidu un socializācijas ietekmes dēļ.

Neaizsargātām jaunām sievietēm papildu šķēršļi var būt ekonomiskas grūtības, ierobežota piekļuve izglītības iespējām, atbalstošu paraugu trūkums vai sociālās atstumtības pieredze. Jaunām sievietēm no lauku apvidiem, etnisko minoritāšu ģimenēm vai personām ar invaliditāti var rasties papildu problēmas, kas saistītas ar pieejamību, mobilitāti vai diskrimināciju. Mākslīgais intelekts un digitalizācija pakāpeniski pārveido Latvijas darba tirgu, automatizējot ikdienas uzdevumus un palielinot pieprasījumu pēc digitālās pratības, analītiskajām prasmēm un spējas efektīvi strādāt ar tehnoloģiskajiem rīkiem. Vienlaikus tādas cilvēka kompetences kā komunikācija, radošums, emocionālā inteliģence un kritiskā domāšana ,kļūst arvien svarīgākas, pielāgojoties šīm pārmaiņām.

STRUKTURĒTU INTERVIJU IEVADE

Piecās strukturētajās intervijās piedalījās trīs jaunas sievietes vecumā no 18 līdz 24 gadiem un divi jaunatnes darbinieki, kas strādā ar jauniešiem dažādos kontekstos. Intervijās tika izceltas gan jauno sieviešu stiprās puses darba tirgū, gan izaicinājumi, ar kuriem viņas saskaras, attīstot savu karjeru.

Intervētās jaunās sievietes kā dažas no savām galvenajām stiprajām pusēm minēja komunikācijas prasmes, pielāgošanās spēju, iniciatīvu un spēju veidot attiecības ar citiem. Dalībnieces kā svarīgas personiskās spējas minēja arī radošumu, līdera potenciālu un laika plānošanas prasmes. Vienlaikus vairāki

Līdzfinansē Eiropas Savienība

Eiropas Savienības finansēts. Paustie viedokļi un uzskati atspoguļo autora(-u) personīgos uzskatus un ne vienmēr sakrīt ar Eiropas Savienības vai Eiropas Izglītības un Kultūras izpildaģentūras (EACEA) viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne EACEA nenes atbildību par paustajiem uzskatiem.
Projekta numurs: 2025-1-BG01-KA220-YOU-000352066

intervētie pauda viedokli, ka viņu talanti ne vienmēr tiek atzīti, īpaši, ja viņiem trūkst oficiālas darba pieredzes vai ja viņu spējas nav redzamas tradicionālajā akadēmiskajā vidē. Daži dalībnieki arī izcēla praktiskas prasmes un vaļaspriekus, piemēram, mākslu, sportu vai radošas aktivitātes, kas reti tiek novērtētas izglītības vai nodarbinātības vidē, bet joprojām ir svarīgas kā savas personiskās stiprās puses.

Intervijās atklājās vairāki šķēršļi, kas ietekmē jaunu sieviešu karjeras attīstību. Tie ietver ierobežotu darba pieredzi, ar izglītību saistītus finansiālus ierobežojumus, ģeogrāfisko nevienlīdzību starp pilsētu un lauku apvidiem, kā arī ar valodu vai kultūras izcelsmi saistītas problēmas. Viena dalībniece aprakstīja šķēršļus, kas saistīti ar invaliditāti un nepieciešamību pēc elastīga darba režīma. Jaunatnes darbinieki arī atzīmēja, ka laika spiediens, vecāku cerības un ierobežotas iespējas jauniešiem ar mazākiem resursiem var ierobežot viņu dalību attīstības aktivitātēs. Tika minēti arī psiholoģiski šķēršļi, piemēram, zemāka pašapziņa un vilcināšanās aizstāvēt sevi.

Dalībniekiem bija dažādi viedokļi par mākslīgā intelekta ietekmi uz darba tirgu. Daži intervijas dalībnieki uztvēra mākslīgo intelektu kā noderīgu rīku, kas var vienkāršot tādus uzdevumus kā dokumentēšana, pētniecība un informācijas apstrāde. Citi pauda bažas, ka mākslīgais intelekts varētu aizstāt noteiktas profesijas, īpaši tādās jomās kā tulkošana vai satura veidošana, un mazināt radošumu vai patstāvīgu domāšanu. Jaunatnes darbinieki novēroja, ka digitalizācija strauji maina darba struktūras un palielina digitālās pratības, kritiskās domāšanas un spējas izvērtēt mākslīgā intelekta sistēmu radīto informāciju nozīmi.

Intervijās vairākas kompetences konsekventi tika identificētas kā svarīgas nākotnes darba tirgū. To vidū ir komunikācijas prasmes, emocionālā inteliģence, problēmu risināšanas spējas, pielāgošanās spējas un kritiskā domāšana. Arī valodu prasmes un digitālās kompetences tika izceltas kā svarīgas profesionālajai attīstībai. Jaunatnes darbinieki uzsvēra, ka pašapziņa, emocionālā noturība un spēja paust savu viedokli ir īpaši svarīgas jaunu sieviešu nodarbinātībai.

Līdzfinansē Eiropas Savienība

Eiropas Savienības finansēts. Paustie viedokļi un uzskati atspoguļo autora(-u) personīgos uzskatus un ne vienmēr sakrīt ar Eiropas Savienības vai Eiropas Izglītības un Kultūras izpildaģentūras (EACEA) viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne EACEA nenes atbildību par paustajiem uzskatiem.
Projekta numurs: 2025-1-BG01-KA220-YOU-000352066

Dalībnieces arī uzsvēra mentorības, atbalstošas vides un pieredzes apguves iespēju nozīmi. Tādas aktivitātes kā simulācijas, neformālās mācīšanās semināri, brīvprātīgais darbs un uz projektiem balstīta mācīšanās, tika uzskatītas par efektīviem veidiem, kā jaunām sievietēm atklāt un attīstīt savus talantus. Gan jaunās sievietes, gan jaunatnes darbinieki uzsvēra, ka iespējas iejusties dažādās lomās un saņemt konstruktīvu atgriezenisko saiti, ir būtiskas, lai stiprinātu pārliecību par sevi un gatavību karjerai.

Kopumā intervijas apstiprināja, ka, lai gan jaunām sievietēm piemīt spēcīgas starppersonu prasmes un spēja pielāgoties, strukturālie šķēršļi, ierobežota dažādu talantu atpazīšana un strauji mainīgie darba tirgus apstākļi, joprojām ietekmē viņu karjeras iespējas. Neformālās mācīšanās iespēju, mentorības un uz kompetencēm balstītas attīstības pieejas stiprināšana, varētu palīdzēt labāk atbalstīt jaunās sievietes, lai viņas spētu orientēties mainīgajā, mākslīgā intelekta ietekmētajā darba tirgū.

NACIONĀLĀS DARBA GRUPAS SESIJAS IEVADS

2026. gada februārī tiešsaistē notika divas nacionālās darba grupas sesijas, kurās piedalījās desmit eksperti no dažādām profesionālām jomām, tostarp jaunatnes darba, formālās un neformālās izglītības, psiholoģijas, biznesa un pedagoģijas jomām. Sesijas sniedza iespēju analizēt mākslīgā intelekta ietekmētās darba tirgus norises, identificēt šķēršļus, kas ietekmē jaunu sieviešu nodarbinātību, kā arī no praktiskā skatupunkta izvērtēt Daudzpusējā intelekta (MI) kompetenču ietvara projektu. Dalībnieki dalījās novērojumos no savas profesionālās pieredzes, darbā ar jauniešiem un sniedza ieteikumus ietvara uzlabošanai.

Līdzfinansē Eiropas Savienība

Eiropas Savienības finansēts. Paustie viedokļi un uzskati atspoguļo autora(-u) personīgos uzskatus un ne vienmēr sakrīt ar Eiropas Savienības vai Eiropas Izglītības un Kultūras izpildaģentūras (EACEA) viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne EACEA nenes atbildību par paustajiem uzskatiem.
Projekta numurs: 2025-1-BG01-KA220-YOU-000352066

Diskusijās par darba tirgus tendencēm eksperti atzīmēja, ka mākslīgais intelekts un digitalizācija pakāpeniski pārveido darba struktūru un no darbiniekiem nepieciešamās prasmes. Daudzi uzdevumi kļūst arvien automatizētāki, un no darbiniekiem arvien vairāk tiek sagaidīts, ka viņi apvienos tehniskās zināšanas ar plašākām transversālām prasmēm. Mākslīgā intelekta rīki jau tiek izmantoti tādās jomās kā pētniecība, satura veidošana, projektu rakstīšana, mārketings un datu analīze. Tomēr dalībnieki uzsvēra, ka mākslīgais intelekts būtu jāuzskata par atbalsta rīku, nevis cilvēka spriestspējas aizstājēju. Kritiskā domāšana, spēja pārbaudīt informāciju un atbildīga digitālo rīku izmantošana, tika identificētas kā būtiskas kompetences mākslīgā intelekta ietekmētā darba tirgū. Eksperti arī uzsvēra, ka, lai gan daži ikdienas uzdevumi var samazināties automatizācijas dēļ, profesijas, kurām nepieciešama cilvēku mijiedarbība, radošums, empātija un lēmumu pieņemšana, joprojām būs ļoti aktuālas.

Eksperti apsprieda arī šķēršļus, ar kuriem saskaras jaunas sievietes, ienākot darba tirgū vai virzoties tajā. Kā būtiski faktori, kas ietekmē nodarbinātības iespējas, tika minēti tādi strukturāli šķēršļi kā bērnu aprūpes pienākumi, ierobežots ģimenes atbalsts un ģeogrāfiskās atšķirības starp pilsētu un lauku apvidiem. Tika uzsvērts, ka kultūras gaidas un dzimumu stereotipi turpina ietekmēt karjeras izvēli un profesionālo attīstību. Turklāt tādi psiholoģiski faktori kā zema pašapziņa, perfekcionisms un bailes no neveiksmes var atturēt jaunas sievietes no pieteikšanās noteiktiem amatiem vai vadošu lomu ieņemšanas. Eksperti uzsvēra, ka jaunas sievietes no neaizsargātas vides, piemēram, no lauku reģioniem, sociāli nelabvēlīgām ģimenēm vai ar vardarbības vai nestabilitātes pieredzi, bieži vien saskaras ar papildu problēmām, kas saistītas ar ierobežotu piekļuvi iespējām un atbalsta tīkliem.

Dalībnieces arī pārdomāja, kā tiek atpazīti un attīstīti jauno sieviešu talanti un kompetences. Ekspertes bija vienisprātis, ka jaunām sievietēm bieži piemīt spēcīgas attiecību kompetences, tostarp komunikācijas prasmes, empātija un sadarbība. Tomēr kompetences, kas saistītas ar pašizpausmi, līderību un pārliecinošu savu viedokļu aizstāvēšanu, dažkārt tiek mazāk attīstītas vai mazāk veicinātas. Ekspertes uzsvēra pašapziņas, emociju regulēšanas un kritiskās domāšanas stiprināšanas nozīmi, jo šīs spējas palīdz jaunām sievietēm labāk orientēties profesionālajā un sociālajā vidē.

Līdzfinansē Eiropas Savienība

Eiropas Savienības finansēts. Paustie viedokļi un uzskati atspoguļo autora(-u) personīgos uzskatus un ne vienmēr sakrīt ar Eiropas Savienības vai Eiropas Izglītības un Kultūras izpildaģentūras (EACEA) viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne EACEA nenes atbildību par paustajiem uzskatiem.
Projekta numurs: 2025-1-BG01-KA220-YOU-000352066

Attiecībā uz daudzpusējās inteliģences kompetenču ietvaru, dalībnieki kopumā novērtēja ierosinātās jomas — personīgo, attiecību un lietišķo intelektu — kā atbilstošas un jēgpilnas. Vienlaikus tika sniegti vairāki ieteikumi skaidrības un lietojamības uzlabošanai. Eksperti ieteica vienkāršot terminoloģiju un padarīt kompetenču aprakstus jauniešiem pieejamākus. Piemēram, dažas jomas varētu formulēt intuitīvākā valodā, lai jaunām sievietēm būtu vieglāk ar tām identificēties. Dalībnieki arī ieteica nodrošināt skaidrākas atšķirības starp kompetenču jomām, lai izvairītos no to pārklāšanās.

Eksperti sniedza arī novērojamas uzvedības piemērus, kas atspoguļo dažādas kompetenču jomas. Personīgās inteliģences jomā svarīgas uzvedības ietver pašrefleksiju, savu stipro pušu un vērtību apzināšanos, emocionālo pašregulāciju un spēju izvirzīt un sasniegt personiskos mērķus. Attiecību inteliģences jomā tika izceltas tādas uzvedības kā cieņpilna komunikācija, aktīva klausīšanās, empātija, sadarbība un konstruktīva konfliktu pārvaldība. Lietišķās inteliģences jomā dalībnieki uzsvēra radošumu, praktisku problēmu risināšanu, digitālo kompetenci un spēju atbildīgi izmantot tehnoloģiskos rīkus.

Vēl viena svarīga, sesiju laikā apspriestā, tēma bija par to, kā jaunatnes darbinieki var atbalstīt šo kompetenču attīstību. Eksperti uzsvēra pieredzes mācīšanos kā vienu no efektīvākajām pieejām. Tādas aktivitātes kā uz projektiem balstīta mācīšanās, brīvprātīgais darbs, simulācijas, mentorēšana un sadarbības grupu darbs ļauj jaunām sievietēm eksperimentēt ar dažādām lomām un attīstīt praktiskas prasmes. Par būtisku tika uzskatīta arī refleksija pēc aktivitātēm, jo tā palīdz dalībniecēm labāk izprast savas stiprās puses, emocijas un mācīšanās procesus. Efektīvi veidi, kā veicināt pašizpausmi un personības attīstību, tika minētas arī neformālās izglītības metodes, tostarp stāstu stāstīšana, radoši vingrinājumi, diskusijas un asociatīvie mācību rīki.

Līdzfinansē Eiropas Savienība

Eiropas Savienības finansēts. Paustie viedokļi un uzskati atspoguļo autora(-u) personīgos uzskatus un ne vienmēr sakrīt ar Eiropas Savienības vai Eiropas Izglītības un Kultūras izpildaģentūras (EACEA) viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne EACEA nenes atbildību par paustajiem uzskatiem.
Projekta numurs: 2025-1-BG01-KA220-YOU-000352066

Kopumā nacionālo darba grupu sesijas apstiprināja, ka jaunu sieviešu nodarbinātība ir atkarīga ne tikai no tehniskajām zināšanām vai formālajām kvalifikācijām, bet arī no plaša personīgo un attiecību kompetenču klāsta. Eksperti uzsvēra, cik svarīgi ir radīt atbalstošu vidi, kurā jaunas sievietes var atklāt savus talantus, attīstīt pašapziņu un iegūt praktisku pieredzi. Diskusijās tika uzsvērta arī nepieciešamība pēc kompetenču sistēmām, kas ir viegli saprotamas, elastīgas un atbilstošas strauji mainīgā darba tirgus realitātei, ko ietekmē tehnoloģiskā attīstība un mākslīgais intelekts.

IETEIKTĀS IZMAIŅAS MI KOMPETENČU IETVARĀ, PAMATOJOTIES UZ SNIEGTO INFORMĀCIJU

Balstoties uz diskusijām nacionālo darba grupu sesijās, eksperti kopumā uzskatīja ierosināto daudzpusīgā intelekta (MI) kompetenču ietvara struktūru par atbilstošu un noderīgu. Tomēr tika izteikti vairāki ieteikumi, lai uzlabotu tā skaidrību, pieejamību un praktisko piemērojamību jaunatnes darbā un pašām jaunām sievietēm.

Viens no galvenajiem ieteikumiem bija vienkāršot ietvarstruktūrā lietoto terminoloģiju. Dalībnieki atzīmēja, ka termins “intelektuāls” jauniešiem un praktiķiem var šķist mazāk intuitīvs nekā jēdziens “kompetences”. Eksperti ieteica jomas pasniegt pieejamākā un saprotamākā valodā, lai jaunās sievietes varētu vieglāk izprast un pārdomāt savas spējas. Piemēram, personīgās inteliģences jomas varētu aprakstīt lietotājam draudzīgākā veidā, piemēram, “es un es pats” (intrapersonālais), “es un manas jūtas” (emocionālais), “es un manas domas” (kognitīvais) un “es un mani mērķi” (mērķorientēts). Terminoloģijas vienkāršošana padarītu ietvaru piemērotāku praktiskai piemērošanai jaunatnes darba vidē.

Līdzfinansē Eiropas Savienība

Eiropas Savienības finansēts. Paustie viedokļi un uzskati atspoguļo autora(-u) personīgos uzskatus un ne vienmēr sakrīt ar Eiropas Savienības vai Eiropas Izglītības un Kultūras izpildaģentūras (EACEA) viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne EACEA nenes atbildību par paustajiem uzskatiem.
Projekta numurs: 2025-1-BG01-KA220-YOU-000352066

Dalībnieki arī ieteica nodrošināt skaidrākas atšķirības starp dažādām kompetenču jomām. Daži eksperti norādīja, ka noteiktas kompetences, īpaši attiecību un sociāli emocionālajās jomās, var pārklāties. Definīciju precizēšana un konkrētu piemēru vai novērojamas uzvedības sniegšana katrai jomai palīdzētu praktiķiem labāk izprast, kā piemērot sistēmu, un izvairīties no neskaidrībām.
Vēl viens ieteikums bija uzsvērt kompetences, kas ir īpaši aktuālas mainīgā darba tirgus un mākslīgā intelekta ietekmes kontekstā. Eksperti uzsvēra kritiskās domāšanas, informācijas izvērtēšanas spējas, ētiskās atbildības tehnoloģiju izmantošanā un digitālās pratības pieaugošo nozīmi. Vienlaikus dalībnieki uzsvēra, ka cilvēkcentrētām kompetencēm, piemēram, komunikācijai, empātijai, radošumam un spējai sadarboties, joprojām jābūt sistēmas centrālajām vietām, jo šīs spējas, visticamāk, neaizstās mākslīgais intelekts.

Eksperti arī ieteica stiprināt uzmanību personīgajai labsajūtai un pašapziņai personīgās inteliģences jomā. Prasmes, kas saistītas ar pašrefleksiju, personīgo vērtību izpratni, savu robežu atpazīšanu un veselīga līdzsvara saglabāšanu starp personīgo un profesionālo dzīvi, tika uzskatītas par būtiskām jaunu sieviešu ilgtermiņa attīstībai. Dalībnieces uzsvēra, ka kompetenču attīstībai nevajadzētu koncentrēties tikai uz vājo pušu uzlabošanu, bet arī uz esošo talantu atpazīšanu un stiprināšanu.

Relacionālās inteliģences jomā dalībnieki ieteica lielāku uzsvaru likt uz konstruktīvu komunikāciju, nevardarbīgu komunikāciju un spēju cieņpilni risināt domstarpības. Spēja skaidri paust savu viedokli, pamatot perspektīvas un uzņemties iniciatīvu grupu situācijās tika uzskatīta par svarīgu ar līderību saistītu kompetenci, kas būtu jāizceļ skaidrāk.

Līdzfinansē Eiropas Savienība

Eiropas Savienības finansēts. Paustie viedokļi un uzskati atspoguļo autora(-u) personīgos uzskatus un ne vienmēr sakrīt ar Eiropas Savienības vai Eiropas Izglītības un Kultūras izpildaģentūras (EACEA) viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne EACEA nenes atbildību par paustajiem uzskatiem.
Projekta numurs: 2025-1-BG01-KA220-YOU-000352066

Visbeidzot, eksperti ieteica, ka ietvarstruktūrā jāiekļauj vairāk praktisku novērojamas uzvedības piemēru un kompetenču pielietojumu reālajā dzīvē. Tas padarītu ietvaru vieglāk lietojamu jaunatnes darbiniekiem un saprotamāku jaunām sievietēm, kuras novērtē savas spējas. Piemēru sniegšana, kas saistīti ar ikdienas situācijām, projektu darbu, komandas darbu vai vadības aktivitātēm, varētu ievērojami uzlabot kompetenču ietvara lietojamību neformālās izglītības kontekstā.

SECINĀJUMI

Veiktās intervijas un nacionālo darba grupu sesijas sniedza vērtīgu ieskatu jauno sieviešu stiprajās pusēs, izaicinājumos un attīstības vajadzībās pašreizējā darba tirgus kontekstā. Secinājumi apstiprina, ka jaunām sievietēm bieži vien piemīt spēcīgas starppersonu prasmes, pielāgošanās spējas, radošums un motivācija attīstīt savas prasmes. Vienlaikus vairāki šķēršļi turpina ietekmēt viņu piekļuvi iespējām, tostarp strukturālas problēmas, piemēram, ierobežots bērnu aprūpes atbalsts, ģeogrāfiskā nevienlīdzība starp pilsētām un lauku apvidiem, kā arī kultūras gaidas, kas var ietekmēt karjeras izvēli. Tika identificēti arī psiholoģiski faktori, piemēram, zemāka pašapziņa un vilcināšanās ieņemt vadošus amatus, kas ietekmē jauno sieviešu profesionālo attīstību.

Diskusijās tika uzsvērta arī digitalizācijas un mākslīgā intelekta pieaugošā ietekme uz darba tirgu. Lai gan mākslīgais intelekts piedāvā iespējas palielināt efektivitāti un piekļūt informācijai, tas arī prasa, lai cilvēki attīstītu spēcīgu kritisko domāšanu, digitālo pratību un atbildīgu tehnoloģiju izmantošanu. Eksperti uzsvēra, ka uz cilvēku orientētas kompetences, piemēram, komunikācija, empātija, radošums un spēja sadarboties, arī turpmāk būs ļoti aktuālas darba tirgū, pat ja tehnoloģiskie risinājumi kļūs arvien plašāk izplatīti.

Līdzfinansē Eiropas Savienība

Eiropas Savienības finansēts. Paustie viedokļi un uzskati atspoguļo autora(-u) personīgos uzskatus un ne vienmēr sakrīt ar Eiropas Savienības vai Eiropas Izglītības un Kultūras izpildaģentūras (EACEA) viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne EACEA nenes atbildību par paustajiem uzskatiem.
Projekta numurs: 2025-1-BG01-KA220-YOU-000352066

Aktivitāšu rezultāti liecina, ka Daudzpusējās intelekta kompetenču ietvars ir atbilstošs instruments dažādu talantu atpazīšanai un atbalstam jaunu sieviešu vidū. Tomēr vairāki uzlabojumi varētu palielināt tā lietojamību un ietekmi. Īpaši svarīgi būtu vienkāršot terminoloģiju, sniegt skaidrākas definīcijas, kā arī iekļaut novērojamas uzvedības piemērus un praktiskus piemērus, kas atvieglotu ietvara piemērošanu jaunatnes darba kontekstā. Ietvaram arī turpmāk jāuzsver personīgās izpratnes, attiecību kompetenču un pielietojamo prasmju nozīme, kas apvieno radošumu, praktisku problēmu risināšanu un atbildīgu tehnoloģiju izmantošanu.

Kopumā secinājumi uzsver holistiskas pieejas nozīmi kompetenču attīstībā, kas sniedzas tālāk par tradicionālajiem akadēmisko spēju mērījumiem. Lai atbalstītu jaunu sieviešu nodarbinātības iespējas, ir jāveido vide, kurā viņas var izpētīt savus talantus, attīstīt pašpārliecību un iegūt praktisku pieredzi, izmantojot neformālās mācīšanās metodes.

Intervijās un darba grupu sesijās gūtās atziņas palīdzēs tālāk pilnveidot MI kompetenču satvaru, lai tas labāk atspoguļotu jauno sieviešu dzīves realitāti un mūsdienu darba tirgus mainīgās prasības.

Līdzfinansē Eiropas Savienība

Eiropas Savienības finansēts. Paustie viedokļi un uzskati atspoguļo autora(-u) personīgos uzskatus un ne vienmēr sakrīt ar Eiropas Savienības vai Eiropas Izglītības un Kultūras izpildaģentūras (EACEA) viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne EACEA nenes atbildību par paustajiem uzskatiem.
Projekta numurs: 2025-1-BG01-KA220-YOU-000352066

WOMANITYLEAP

JAUNO SIEVIEŠU KOMPETENČU UN TALANTU SASAISTE AR DARBA TIRGUS PRASĪBĀM. NACIONĀLAIS ZIŅOJUMS: LATVIJA.

www.womanityleap.com

WomanityLeap

@womanityleap

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Eiropas Savienības finansēts. Paustie viedokļi un uzskati atspoguļo autora(-u) personīgos uzskatus un ne vienmēr sakrīt ar Eiropas Savienības vai Eiropas Izglītības un Kultūras izpildaģentūras (EACEA) viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne EACEA nenes atbildību par paustajiem uzskatiem.
Project Number: 2025-1-BG01-KA220-YOU-000352066